

Verlag studie-avond Machsèh 'Geestelijke strijd', 29-05-2017

Op maandag 29-05 organiseerde Machsèh, het 'kennisplatform voor bezinning en toerusting over heling en vernieuwing' haar derde een studie-avond, met als thema 'Geestelijke strijd'. Dit naar aanleiding van de publicatie van het boek 'Geestelijke strijd in de kracht van Jezus' geschreven door dr. G.C. Vreugdenhil, een uitgave binnen de Artiosreeks. De studie-avond vond opnieuw plaats in Woudenberg.

Psalm 91

Ds. Gerrit van Goch (Scherpenzeel) opende de avond met het lezen van Psalm 91 en tevens werden enkele verzen uit deze bekende psalm gezongen. Daarna kreeg ds. Gerrit Vreugdenhil (Gouda) het woord om de inleiding te verzorgen.

Psalm 91 stond ook in deze inleiding centraal. We horen in het Nieuwe Testament veel over geestelijke strijd, bijvoorbeeld in de bekende tekstgedeelten over de verzoeking van Jezus in de woestijn, de duivel als 'brullende leeuw' en de geestelijke wapenrusting in Efeziërs 6, maar het thema blijkt ook in het Oude Testament veelvuldig aan de orde. Kanaän is bezet gebied waar heidense godsdiensten hoogtij vieren en als de Israëlieten zich daarmee zullen inlaten, dan heeft dat nare consequenties (Deut. 32).

Ook in de psalmen komen we dit op het spoor en dan met name in Psalm 91. Aan de hand van een taalkundige, archeologische en culturele analyse legde Vreugdenhil uit dat deze psalm vooral gaat over geestelijke strijd en demonie. Woorden als 'strik', 'pijl', 'pest' en 'plaag' bijvoorbeeld werden in het oude Midden-Oosten veelal gebruikt om aanvallen van demonen aan te duiden. Delen van deze psalm werden door de geschiedenis heen dan ook gebruikt als amulet of bezwering tegen kwade geesten. Deze psalm, aldus Vreugdenhil, gaat dus over een mens die zich bedreigd voelt en bescherming zoekt, in de geestelijke strijd. Hij krijgt die hulp van een priester of helper, die hem uitlegt dat bij God bescherming is tegen het kwaad.

Zo is deze psalm het goede antwoord op de bedreiging die uitgaat van het kwade: Bij God moet je schuilen! De archeologie heeft ons ook geleerd dat, helaas, ook regelmatig een andere weg gekozen werd: bij archeologische opgravingen van Joodse huizen werden herhaaldelijk diverse amuletten, Horus-beeldjes of bijvoorbeeld beeldjes van de Egyptische demon Bel teruggevonden.

'Geestelijke strijd in de kracht van Jezus'

De thematiek van geestelijke strijd is nog immer actueel en daarmee kwam Vreugdenhil toe aan de introductie van zijn nieuwe boek. In het eerste deel daarvan bezint Vreugdenhil zich op de volgende thema's: wat betekent 'het koninkrijk van God', wat is de rol van Satan in de huidige bedeling en wat is de betekenis van het kruis en de opstanding van Christus? In deel twee wordt vervolgens verder ingegaan op de vraag: hoe werkt Satan? Welke strategieën en methoden gebruikt hij? Hoe infiltreert hij de gemeente van Jezus Christus? Een belangrijk kernwoord in dit opzicht komt uit Ef. 4:27: 'En geeft de duivel geen plaats.' In het grieks wordt hier het woordje 'topos' gebruikt: geef de duivel geen gebied in je persoonlijk leven of dat van de christelijke gemeente.

Tenslotte gaat Vreugdenhil dan nog in op de geestelijke strijd zelf. Hoe sta je sterk in deze strijd? Vooral door het vasthouden aan je identiteit in Christus: je bent geen zondaar, maar een heilige die zondigt! De gemeente van Christus wordt in het nieuwe testament maar op één plaats als 'zondaar' aangesproken (door Jakobus) en dat betreft een specifieke situatie; Paulus noemt de gemeente nooit bij die naam. Wij zijn heiligen, in Christus. Daar ligt onze kracht! Een vernieuwing van het denken is verder nodig en een goed gebruik van de geestelijke wapenrusting; zo kun je de goede strijd van het geloof strijden.

Daarmee kwam de eerste helft van de avond ten einde en was het tijd voor een korte pauze, die op deze warme avond mede gebruikt werd om ook de laatste ramen zo wijd mogelijk open te zetten en kannen koud water op de tafels te zetten.

Bevrijdingspastoraat – of..

Na de pauze was het woord aan Ds. Martin van Oordt die een kort, interactief referaat hield over het onderwerp 'bevrijdingspastoraat'. Waarbij Van Oordt om te beginnen aantekent dat hij liever 'dienst van heling en vernieuwing' gebruikt, zoals binnen Machsèh de gewoonte is: 'bevrijdingspastoraat klinkt zo mannetjesputterig'.

Daarna kwamen enkele concrete situaties aan de orde; actuele voorbeelden uit de praktijk van Van Oordt, van mensen die in hun dagelijks leven last ondervinden van een gebondenheid of beïnvloeding. Een jonge vrouw was al enkele jaren erg onrustig; ze bleek een werkgerelateerde training gevolgd te hebben, die gebaseerd was op elementen uit het hindoeïsme en boeddhisme – iets dat veel vaker voorkomt en ook vaker problemen geeft. Binnen het boeddhisme en hindoeïsme blijkt trouwens veel agressie te zijn jegens het christendom, zo horen we. Oppassen dus, met die schattige boeddha-beelden: 'Ik ga niet eten bij een restaurant waar zo'n vent voor de deur zit!' Ook ontdekten we dat in het oude Midden-Oosten de maan als symbool van duistere machten gold – en dan snappen we ook ineens Psalm 121 veel beter, waar gesproken wordt over het steken van de maan bij nacht.

Proces

Uit de gebruikte voorbeelden werd duidelijk, dat 'heling en bevrijding' meestal een proces is, in plaats van een incidentele gebeurtenis. Zo is het bijvoorbeeld heel belangrijk te ontdekken wat de oorzaak van het probleem is (welke 'topos' heeft de duivel in bezit genomen? En langs welke weg?) en welke relatie de persoon heeft met Jezus Christus. Of misschien is er wel iets heel anders aan de hand, is er geen sprake van invloed van de duivel maar van een psychologische aandoening. Wie met onvoldoende kennis te snel aan de slag gaat, loopt het risico grote brokken te maken! Helaas, zegt Van Oordt, komt dit veel voor en dat is ook de reden dat Machsèh zich nu vooral richt op kennisopbouw.

Bij Christus

Vaak kan de beïnvloeding of gebondenheid zelf verbroken worden door degene die om hulp vraagt. door hardop uit te spreken dat men bij Christus hoort, zijn of haar identiteit in Hem vind en uit Zijn naam alle verdere machten verbreekt die in zijn of haar leven actief zijn. De boeken van Neal T. Anderson geven hier goede praktische aanwijzingen voor. Maar soms is het nodig zelf acuut handelend op te treden, bijvoorbeeld als er een bedreigende situatie ontstaat. In de bijbel zien we daar voorbeelden van maar Van Oordt heeft hier ook persoonlijke ervaring mee. 'In naam van Christus' een bevel geven werkte 'als een vingerknip'.

Rust en ontspanning

Kernwoorden in het hele proces zijn: rust en ontspanning. Christus heeft overwonnen; geen andere macht is vergelijkbaar met de Zijne. Dus als andere machten ons lastig vallen, raak dan niet opgewonden, wordt niet bang maar sta in de overwinning van Jezus. In alle rust en ontspanning. En met die houding kan de geestelijke wapenrusting uit Efeziërs 6 pas goed gebruikt worden. Dit bekende tekstgedeelde begint in Ef. 6:10 overigens met: 'Wordt gesterkt'. Een bevel, dat we niet zelf kunnen uitvoeren: we moeten gesterkt worden 'in de Heere'. Van Hem moeten we het verwachten.

In de oude Statenvertaling wordt in dit gedeelte ook het woord 'staan' meerdere malen gebruikt. 'Staat dan..' Dat is de goede houding: het erkennen van de macht van van Satan is niet hetzelfde als angstig terugtreden, maar blijven stáán. Rustig en ontspannen, zeker in de kracht en overwinning van Christus.

Vragen en antwoorden in het onderlinge gesprek

Er komt nu in de zaal een gesprek op gang. Heel verschillende vragen worden gesteld. Hoe zit het nu met 'heilige' en 'zondaar' en onze identiteit in Christus? En moeten we eerst groeien in geloof? 'Nee', aldus Van Oordt, 'de Bijbel spreekt over groeien in kennis en genade, groeien in geloof is geen bijbelse taal'.

'Wij hebben vaak jonge gasten en eentje nam recent een boek van Disney mee dat vol stond met occulte dingen, wat moet ik daar nu mee?' Van Oordt: 'het is uw huis, uw regels gelden. Gewoon rustig uitleggen dat het kind het boek moet thuislaten.' Sommigen vinden het lastig om 'rustig en ontspannen' te worden: 'als man ben ik gewend de dingen op eigen kracht te doen, hier moet ik juist rustig en ontspannen blijven'. Er volgt een geanimeerd gesprek tussen de aanwezigen over deze en andere onderwerpen.

Hoe nu verder?

De avond loopt bijna ten einde en het is duidelijk dat de aanwezigen nog met veel vragen zitten, vooral over de praktische kanten van heling en bevrijding. Hoe moeten we nu concreet verder in onze eigen kerken en gemeentes? Hoe worden we daarvoor toegerust, hoe rusten we elkaar toe? Hoe verder? Vanuit de zaal worden, bij wijze van antwoord, de boeken van Neal T. Anderson nogmaals aangeprezen maar ook de cursussen en boeken van Wilkin van de Kamp worden genoemd. Dat raakt een gevoelige snaar: 'hoe weten we nu of dat zuiver op de graat is?' Daarmee wordt nut en noodzaak van een platform als Machsèh helder: men wil graag aan de slag met de materie maar er is twijfel over de betrouwbaarheid van bronnen die niet uit de eigen traditie of achterban stammen.

Zo klinkt aan het einde van de avond de roep om praktische toerusting duidelijk vanuit de zaal. Ds. Van Goch erkent die roep maar benadrukt nogmaals de noodzaak van een stevige basiskennis als voorwaarde voor een goede uitoefening in de praktijk. Met de belofte dat Machsèh rekening zal houden met de feedback van de aanwezigen, besluit hij daarop de discussie. We mogen tenslotte de avond beëindigen met gebed en het zingen van een loflied.